

คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดน
ไทย-กัมพูชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
Morality and Professional Ethics of Teachers on Thai-Cambodian Border
Schools, Surin Province under Surin Primary Educational Service Area Office 3

จิราภรณ์ พรหมสกุล¹, ศักดิ์สิทธิ์ ชัดติยาสุวรรณ²

Jiraporn Phromsakul¹, Saksit Khattiyasuwan²

คณะบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันรัชต์ภาคย์

¹Faculty Graduate School, Rajapark Institute

¹Corresponding Author. E-mail: Puengggg1@gmail.com

Abstract

This research aimed to study 1) study the morality, ethics, and professional conduct of teachers in border schools between Thailand and Cambodia in Surin Province, under the Surin Primary Educational Service Area Office 3, and 2) compare the behaviors related to morality, ethics, and professional conduct of teachers in border schools between Thailand and Cambodia in Surin Province, under the Surin Primary Educational Service Area Office 3. This was a quantitative research study. The sample consisted of 124 teachers from 14 border schools between Thailand and Cambodia, obtained through simple random sampling. The research instrument was a 30-item Likert scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.94. Data analysis was performed using statistical software for social science calculations including mean, percentage, and standard deviation. Hypothesis testing was conducted using t-test and F-test (One-way ANOVA). The results showed that 1) the overall morality, ethics, and professional conduct of teachers in border schools between Thailand and Cambodia, under the Surin Primary Educational Service Area Office 3, were at a high level. Considering each aspect individually, the aspect with the highest mean was "living appropriately," followed by "behaving as a good role model," and the aspect with the lowest mean was "responsibility in the profession." 2) A comparison of the morality, ethics, and professional conduct of teachers in Thai-Cambodian border schools under the Surin Primary

Educational Service Area Office 3, classified by gender and academic qualifications, revealed that the teachers' behavior in terms of morality, ethics, and professional standards, both overall and in each aspect, differed significantly at the 0.05 statistical significance level.

Keywords: Morality and ethics; Professional conduct of teachers; Thai–Cambodian border schools

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามเพศและวิทยฐานะ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา ทั้งหมด 14 โรงเรียน จำนวน 124 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบสอบถาม จำนวน 30 ข้อ ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test และ F-test (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1)คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้าน การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม รองลงมา คือ ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ 2)เปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่าพฤติกรรมของครูด้านคุณธรรม จริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพครู โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : คุณธรรมจริยธรรม; จรรยาบรรณวิชาชีพของครู; โรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา

บทนำ

ครูจึงมีบทบาทอันสำคัญในการพัฒนาเด็กให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย สังคม อารมณ์ ตลอดจนจนอบรมสั่งสอนเด็กให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการดำเนินชีวิตจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างและปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับเยาวชน Phra Sukhum, S. (2016). ได้เสนอความคิดว่า ครู คือ ผู้นำสั่งสอนหรือถ่ายทอด ความรู้แก่ศิษย์ เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และทักษะกระบวนการต่างๆ บุคคลทั่วไปจึงตั้งสมญานามให้ครูในลักษณะต่างๆ เช่น ครู คือ แม่พิมพ์ของชาติ ครู คือ ผู้สร้างโลก ครู คือ ผู้กุมความเป็นความตายของชาติไว้ในมือ เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นการยกย่องและ เชิดชูเกียรติเป็นอย่างยิ่ง นั่นแสดงให้เห็นถึงบทบาทและความสำคัญของครูที่มีต่อการพัฒนาคนและประเทศชาติบ้านเมืองอย่างชัดเจน และเพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม ครูจึงต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามข้อบังคับของคุรุสภาตามระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพตาม

หลักเกณฑ์และวิธีการที่ครุสภากำหนด ทั้งนี้มีปัจจัยที่เป็นสาเหตุหลายประการ ปัญหาอุดมการณ์ของครูหรือวิญญาณของความเป็นครู เช่น อาชีพของครูเป็นอาชีพที่ต่ำต้อย และไม่ทำตัวให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน ปัญหาด้านวิชาการของครู เช่น ขาดครูที่มีความรู้เฉพาะด้าน ขาดครูที่มีประสบการณ์การสอนที่ดีเกี่ยวกับการสอนในแต่ละวิชา ปัญหาด้านพฤติกรรมของครู เช่น ครูมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ขาดความรับผิดชอบ ทำตัวไม่เป็นแบบอย่างที่ดี ปัญหาการปกครองและการอบรมสั่งสอนของครู เช่น นักเรียนไม่เคารพไม่เชื่อฟังครู เพราะไม่ศรัทธาในตัวครู ครูไม่เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความประพฤติ Nattamon, P. (2019).

โรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา ของจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ได้แก่ โรงเรียนในอำเภอบัวเชด อำเภอกาบเชิง อำเภอนวมดงรัก และอำเภอลำทะเมนชัย ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนในพื้นที่ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารสองภาษาตามสภาพของแต่ละท้องถิ่นมาจากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งมีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน และในปัจจุบันสังคมไทยกำลังประสบกับปัญหาวิกฤติในหลายๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และด้านคุณธรรมจริยธรรมของประชาชนในประเทศ และ แม้แต่บุคลากรทางการศึกษาผู้ประกอบวิชาชีพครู ก็ปรากฏเป็นข่าวมีพฤติกรรมที่ขาดจริยธรรมและประพฤติตนไม่เป็นไปตามกรอบของจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ดังที่ Phaitoon, S. (2015). กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา ในแง่มุมมองของความรับผิดชอบ และบทบาทหน้าที่ที่บุคคลในวิชาชีพจะต้องปฏิบัติตามพฤติกรรมที่พึงประสงค์ งดเว้นจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งจะเป็นการสร้างคุณค่าให้แก่ตัว ผู้ปฏิบัติเอง แต่ในปัจจุบันกลับพบว่า บุคคลในวิชาชีพทางการศึกษาโดยส่วนใหญ่จะไม่ทราบสาระสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างแท้จริงจะให้ความสำคัญเฉพาะในช่วงเวลาที่ต้องสอบใบประกอบวิชาชีพ หรือเมื่อตอนศึกษาเล่าเรียนเท่านั้น ซึ่งถือว่าการละเลยและบกพร่องต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ จึงเป็นเรื่องที่จะต้องเร่งแก้ไขและร่วมมือกันทั้งองค์กรวิชาชีพ จากความสำคัญด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ดังกล่าว ปัญหาพฤติกรรมของครู คือ ขาดระเบียบวินัย การใช้ความรุนแรง การกระทำอนาจารหรือล่วงละเมิด ประพฤติตนไม่เหมาะสม ไม่มีความรับผิดชอบ ขาดความซื่อสัตย์ในการทำงาน ฉ้อโกงผู้อื่น ทุจริตในหน้าที่ ขาดมนุษยธรรม ส่งผลให้เกิดโทษทางวินัยอยู่เนืองๆ จากพฤติกรรมและการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่ไม่เหมาะสมนี้ ทำให้ครูกระทำผิดวินัยและจรรยาบรรณวิชาชีพครูอยู่เป็นประจำและจากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือ ก.ค.ศ. กลุ่มวินัยและนิติการ ปีงบประมาณ 2562-2563 ยังคงระบุว่า ความผิดฐานขู่สาวและอนาจารยังคงเป็นหนึ่งในสามอันดับแรกของความผิดวินัยที่ครูถูกลงโทษมากที่สุด Department of Local Administration. (2020). ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าแม้จะมีมาตรการลงโทษแต่ปัญหานี้ก็ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในวงการครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่วนรายงานสถิติการรับเรื่องร้องเรียนของศูนย์บริการช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกกระทำรุนแรงหรือศูนย์พึ่งได้ ปี 2560 ระบุว่า ได้ช่วยเหลือเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ซึ่งถูกกระทำ ความรุนแรงทางเพศที่เกิดเหตุในโรงเรียน 879 แห่ง มีผู้กระทำเป็นครูจำนวน 168 คน ขณะที่มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กก็มีรายงานว่าได้รับเรื่องร้องเรียนนักเรียนถูกลงโทษทางเพศประมาณ 100 เรื่องต่อปีโดยจะได้รับการรายงานมาจากโรงพยาบาล และมีหลักฐานที่ชัดเจนเป็นผลตรวจร่างกาย Sukhum, C. (2019).

จากสภาพปัญหาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าจำนวนครูส่วนมากจะได้รับการยอมรับนับถือและศรัทธาจากชุมชน และบุคคลทั่วไป แต่พฤติกรรมของครูบางส่วนที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งและถูกตั้งกรรมการสอบสวน รวมทั้งถูกลงโทษทางวินัย ก็ทำให้ภาพลักษณ์ของครูในภาพรวมเสื่อมเสียไปด้วย ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ประกอบวิชาชีพครู จึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

โรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการศึกษาคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูให้สามารถปฏิบัติตน เป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั่วไปให้สมกับได้ชื่อว่าครูเป็นแม่พิมพ์ของชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามเพศและวิทยฐานะ

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ดังนี้ พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครู 1) พฤติกรรมด้านการรักษาระเบียบวินัย 2) พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 3) พฤติกรรมด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม 4) พฤติกรรมด้านการความรักและศรัทธาในวิชาชีพ 5) พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมของครู แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีปรับพฤติกรรม โรงเรียนชายแดน ไทย-กัมพูชา และบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ทั้งหมด 14 โรงเรียน จำนวน 183 คน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยการใช้ตารางของเครซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 124 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ทบทวนวรรณกรรม

คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครู หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความดีงามของตัวบุคคลอันเป็นผลมาจากการอบรมศึกษาและการปลูกฝังทางด้านจิตใจ ให้ประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงาม เน้นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นที่แสดงออกถึงความมีคุณธรรมของบุคคลอันเกิดจากส่วนลึกของจิตใจที่ได้รับการปลูกฝังอบรมและสังคมส่วนใหญ่ยอมรับในพฤติกรรมหรือการกระทำและกฎแห่งความประพฤติสำหรับสมาชิกวิชาชีพครู ซึ่ง

องค์กรวิชาชีพครูเป็นผู้กำหนด และสมาชิกในวิชาชีพทุกคนต้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากมีการละเมิดจะมีการลงโทษ

1. พฤติกรรมด้านการรักษาระเบียบวินัย หมายถึง การไม่ทำผิดกฎหมาย เอาใจใส่ต่องานของหน่วยงาน ให้บริการต่อผู้รับบริการจนแล้วเสร็จไม่ว่าผู้มาขอใช้บริการจะเป็นใครและบริการแก่ทุกคนเท่าเทียมกันแม้เป็นเรื่องเล็กน้อย

2. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง ให้อุปการะแก่พ่อแม่และผู้มีพระคุณ หาประโยชน์จากตำแหน่ง ปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกคนอย่างเท่าเทียมกันมุ่งมั่นทำงานจนสำเร็จแม้งานจะยากและไม่หลีกเลี่ยงที่บริจาคเงินให้กับงานกุศล

3. พฤติกรรมด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม หมายถึง การคำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น แม้อื่นจะไม่เรียกร้องสิทธิของตน ยินดีปรับเปลี่ยนความคิดเห็น หากผู้อื่นมีความคิดเห็นที่ดีกว่า แม้ที่งานจะเผชิญกับปัญหาวิกฤตไม่เคยทอดทิ้งเพื่อนร่วมงานไม่กระทำการที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้แสดงความสามารถให้ปรากฏ

4. พฤติกรรมด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ หมายถึง เป็นผู้อุทิศเวลาและเสียสละอยู่เสมอและไม่ว่าจะอยู่ในสภาพแวดล้อมอย่างไรจะกล่าวถึงวิชาชีพในทางที่ดีเสมอแสดงความพอใจในงานที่ทำ พร้อมทั้งยอมรับในความสามารถของเพื่อนร่วมงานและพยายามปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนอยู่เสมอ

5. พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ หมายถึง คำนึงถึงการให้บริการที่ถูกต้องทุกครั้งและเต็มใจให้บริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ยินดีรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้อื่นพยายามรักษาผลประโยชน์ของหน่วยงานเสมอและเข้าร่วมกิจกรรมทุกอย่างอย่างเต็มที่

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลท์เบิร์ก เป็นทฤษฎีที่มีรากฐานสืบเนื่องมาจากทฤษฎีของเพียเจต์ เป็นหลักการสร้างทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม ปัญหาอย่างหนึ่งของสังคมไทยในปัจจุบันคือปัญหาทางจริยธรรมสังคมตั้งความหวังว่าครูจะต้องมีหน้าที่อบรมนักเรียนให้เป็นคนดีประพฤติตามมาตรฐานทางจริยธรรมหรือเป็นคนดีมีศีลธรรมนมผู้เชี่ยวชาญหลายท่านมีความเห็นว่าการแก้ปัญหานี้หนึ่ง คือ การจัดการเรียนการสอนจริยธรรมในหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นจึงจำเป็นสำหรับผู้ที่เป็นครูควรจะมี ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมเพื่อจะช่วยในการอบรม ทฤษฎีที่ใช้ในการอธิบายพัฒนาการทางจริยธรรมมีหลายทฤษฎี เช่น ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมและทฤษฎีปัญญานิยม สำหรับทฤษฎีของฟรอยด์และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมอธิบายว่า บุคคลรับค่านิยมและมาตรฐานทางจริยธรรมจากการเรียนการสอนของบิดามารดา และโดยการเรียนแบบ ส่วนทฤษฎีของเพียเจต์และโคลท์เบิร์กถือว่า พัฒนาการทางจริยธรรมเกิดควบคู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาและเป็นของการปฏิสัมพันธ์ของเด็กกับบิดามารดา ครูอาจารย์และเพื่อนร่วมวัย แนวคิดพื้นฐาน ในทฤษฎีของโคลท์เบิร์ก จริยธรรมหมายถึง กฎเกณฑ์ในการตัดสินใจถูกผิดของการกระทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์นี้ขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางปัญญาซึ่งผูกพันกับอายุของบุคคล โคลท์เบิร์กลำดับขั้นพัฒนาการ โคลท์เบิร์กมีความเชื่อว่าความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการตัดสินใจถูกผิดของการกระทำขึ้นอยู่กับปัญญา ความคิดของบุคคล เมื่อเพียเจต์แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาออกเป็นขั้นๆ พัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลท์เบิร์ก แบ่งออกเป็นขั้นๆ ด้วยกัน

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) หลักการสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเน้นที่ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ที่เกิดจากการเรียนรู้สำหรับการประเมินความถูกต้องของพฤติกรรมของทฤษฎีนี้เชื่อว่ามนุษย์เรียนรู้โดยการสังเกตสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นที่เกิดจากประสบการณ์ตรงจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น จากคำบอกเล่าและข้อบ่งชี้จากเอกสารความรู้ที่มนุษย์ได้เรียนรู้เหล่านี้ สามารถใช้เป็นตัวควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้วิธีการปลูกฝังตามแนวความคิดทฤษฎีนี้ก็คือการจัดประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งในรูปแบบตัวอย่างและคำบอกกล่าว การที่มนุษย์ได้มีโอกาสสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่นและผลของพฤติกรรมนั้นเขาจะสามารถคาดหมายเหตุการณ์อื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นใหม่ได้ฉะนั้นอิทธิพลสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กคือ ครู ครอบครัว เพื่อน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงคำบอกเล่าและสื่อมวลชนอื่น ๆ ทั่วแบบที่ดีและการกระตุ้นความสนใจจะช่วยให้เด็กเรียนแบบได้ดีหากครูจะพูดว่า “จงทำอย่างที่ผมพูดแต่อย่าทำอย่างที่ผมทำ” คงไม่ได้ประโยชน์แต่อย่างใด

ทฤษฎีปรับพฤติกรรม (Behavior Modification Theory) หลักสำคัญของทฤษฎีปรับพฤติกรรมคือ พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกแล้วได้รับผลเป็นที่น่าพึงพอใจมีแนวโน้มว่าจะเกิดพฤติกรรมนั้นอีก โดยเงื่อนไขของการเสริมแรง (Reinforcement) แต่ถ้าหากพฤติกรรมใดที่แสดงออกแล้วได้รับผลไม่เป็นที่พึงพอใจพฤติกรรมนั้นมีแนวโน้มว่าจะไม่เกิดซ้ำ การลงโทษ (Punishment) จึงเป็นการให้สิ่งที่ไม่พึงพอใจ เพื่อลดหรือระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาการเสริมแรง ถ้าไม่ต้องการให้เกิดพฤติกรรมใด ก็ใช้การลงโทษ ฉะนั้นการปลูกฝังจริยธรรมตามทฤษฎีนี้ครูจะต้องกำหนดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา กำหนดตัวเสริมแรงโดยการเสริมแรงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการทบทวนทฤษฎี/วรรณกรรม สรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพครูทุกฉบับตั้งแต่ระเบียบว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีครู พ.ศ. 2506 จรรยาบรรณครู พ.ศ. 2506 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2523) ที่ไม่ได้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการ ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีครู พ.ศ. 2526 และฉบับที่ใช้ปัจจุบันข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ประกอบไปด้วยจรรยาบรรณและวินัยที่องค์กรวิชาชีพครูกำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นพันธะผูกพันระหว่างผู้ประกอบการวิชาชีพครูที่พึงปฏิบัติและต้องปฏิบัติ ต่อผู้เรียน ต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพต่อสังคมและสถานปฏิบัติงาน ซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพครูต้องประพฤติปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัด ตามที่องค์กรวิชาชีพกำหนดไว้เพื่อให้เกิดความดีงามขึ้นแก่ตนเองและวิชาชีพครู

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ และ ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดน ไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 จำนวน 30 ข้อ โดยผู้ศึกษาได้กำหนดคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ 1)การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item of Objective Congruence: IOC) 2) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ (percentage) 2)ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ 3)ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ 1)การทดสอบค่าที (t-test) 2) สถิติเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้าน

ด้าน	ชาย		หญิง		รวม	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ด้านการรักษาระเบียบวินัย	4.57	0.31	4.88	0.23	4.78	0.30
2. ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	4.75	0.25	4.89	0.22	4.84	0.24
3. ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ	4.57	0.43	4.87	0.18	4.77	0.32
4. ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.77	0.31	4.90	0.23	4.86	0.27
5. ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม	4.77	0.39	4.86	0.27	4.88	0.30
รวม	4.68	0.24	4.90	0.20	4.83	0.23

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการดำรงชีวิตอย่าง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ

ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต3โดยรวมและรายด้านจำแนกตามเพศ

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต3โดยรวมและรายด้านจำแนกตามเพศ

ด้าน	ชาย		หญิง		โดยรวม		t	sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการรักษาระเบียบวินัย	4.57	0.31	4.88	0.23	4.78	0.30	-5.742	.000*
2. ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.75	0.25	4.89	0.22	4.84	0.24	-3.072	.003*
3. ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม	4.57	0.43	4.87	0.18	4.77	0.32	-4.289	.000*
4. ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	4.77	0.31	4.90	0.23	4.86	0.27	-2.478	.016*
5. ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ	4.77	0.39	4.86	0.27	4.88	0.30	-2.551	.014*
รวม	4.68	0.24	4.90	0.20	4.83	0.23	-4.905	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านจำแนกตามเพศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านจำแนกตามวิทยฐานะ

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	sig
1. ด้านการรักษา ระเบียบวินัย	ระหว่างกลุ่ม	1.352	2	.676	8.570	.000*
	ภายในกลุ่ม	9.546	121	.079		
	รวม	10.899	123			
2. ด้านการประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	.216	2	.108	1.908	.153
	ภายในกลุ่ม	6.856	121	.057		
	รวม	7.072	123			
3. ด้านการดำรงชีวิต อย่างเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	.074	2	.037	.365	.695
	ภายในกลุ่ม	12.230	121	.101		
	รวม	12.304	123			
4. ด้านความรักและศรัทธา ในวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.008	2	.004	.054	.948
	ภายในกลุ่ม	8.902	121	.074		
	รวม	8.910	123			
5. ด้านความรับผิดชอบใน วิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.305	2	.152	1.772	.174
	ภายในกลุ่ม	10.405	121	.086		
	รวม	10.710	123			

	ระหว่างกลุ่ม	.253	2	.126	2.393	.096
รวม	ภายในกลุ่ม	6.387	121	.053		
	รวม	6.639	123			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามวิทยฐานะโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรักษาระเบียบวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จึงทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ่

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการรักษาระเบียบวินัย จำแนกตามวิทยฐานะ ทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ่

วิทยฐานะ	โดยรวม	\bar{x}	วิทยฐานะ		
			ครูผู้ช่วย-ครู	ครูชำนาญการ	ครูชำนาญการพิเศษ
			4.87	4.65	4.87
ครูผู้ช่วย-ครู		4.87	-	-0.22	1.00*
ครูชำนาญการ		4.65	4.87	-	1.00*
ครูชำนาญการพิเศษ		4.87	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการรักษาระเบียบวินัย ครูผู้ช่วย-ครู และครูชำนาญการพิเศษ แตกต่างกับครูชำนาญการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ทั้ง 5 ด้านคือ ด้านการรักษาระเบียบวินัย ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม โดยภาพรวม พบว่าคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการรักษาระเบียบวินัย โดยรวมในระดับมากเมื่อพิจารณา พบว่า การพัฒนาและส่งเสริมวินัยของครูควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับบริบทการทำงานในแต่ละวิทยฐานะ เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติตามระเบียบวินัยได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้ครู

ตั้งใจทำงานโดยไม่สนใจปัญหาที่เข้ามากระทบ เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาใกล้เคียงกับงานวิจัย Somkiat, S. (2023). ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างจรรยาบรรณวิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่า 1. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู 5 ด้าน ประกอบด้วย (1) จรรยาบรรณต่อตนเอง (2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ (3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ (4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ (5) จรรยาบรรณต่อสังคม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ โดยรวมในระดับมาก พิจารณา พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีพฤติกรรมด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะครูทุกคนมีความมุ่งมั่นและปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครู โดยเฉพาะในโรงเรียนชายแดนที่มีบริบทเฉพาะ ซึ่งครูอาจต้องเผชิญกับความท้าทายหลากหลายด้าน ทำให้เกิดความผูกพันและแรงบันดาลใจในการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนและชุมชนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการส่งเสริมให้ครูมีการศึกษาค้นคว้า สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ และพัฒนางานในวิชาชีพอยู่เสมอจึงเป็นสิ่งสำคัญ ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ Zen, R. (2020). ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนบ้านนาสาร อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาและความพึงพอใจคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครู และพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนบ้านนาสาร อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า สภาพปัญหาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ด้านการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบในการทำงาน และด้านความซื่อสัตย์

1.3 คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณา พบว่า การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของครูเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ผลการศึกษาของคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ และการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นประเด็นที่ควรส่งเสริมให้ครูหลีกเลี่ยงอบายมุขทั้งปวงและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ Thanawat, J. (2022). ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในภาพรวมและรายองค์ประกอบ ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการรักษาวินัยและด้านที่การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

1.4 คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาพบว่า การที่ครูในกลุ่มตัวอย่างสามารถบริหารจัดการรายได้เหมาะสมและเพียงพอต่อการใช้จ่ายนั้น เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับคุณสมบัตินักครูที่ดีและเป็นไปตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นรากฐานสำคัญที่ช่วยให้ครูปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตให้นักเรียนได้อีกด้วย ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ Saowanee, S. (2017). ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง

จรรยาบรรณของวิชาชีพกับความสุขในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ (1) จรรยาบรรณของวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 (2) ความสุขในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณของวิชาชีพกับความสุขในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด - มาก

1.5 คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ด้านการความรักและศรัทธาในวิชาชีพ โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาพบว่า ความรักและศรัทธาในวิชาชีพของครูในโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ เป็นคุณสมบัติที่สำคัญและเป็นไปตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งเป็นรากฐานที่ส่งผลให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนได้อย่างยั่งยืนใกล้เคียงกับงานวิจัยของ Phra Maha Boonyiam, A. (2023). ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนบ้านดงบังหนองเขื่อน ตำบลหนองสระปลา อำเภอหนองหาร จังหวัดอุดรธานี พบว่า แนวทางการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าการเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกเพศและวิทยฐานะโดยรวม และรายด้าน

1. เปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านจำแนกตามเพศโดยรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรักษาระเบียบวินัย ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ Thanawat, J. (2022). ศึกษาวิจัยพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1.พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต3 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รองลงมา คือด้านการรักษาวินัยและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม

2. เปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมโดยรวมและรายด้านจำแนกตามวิทยฐานะโดยรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรักษาระเบียบวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับ ธนวัฒน์ ใจมั่น (2565 : 20-35) ศึกษาวิจัยพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนก จำแนก

ตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงานพบว่า พฤติกรรมของครูด้านคุณธรรม จริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพครู โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผล

การศึกษาเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 การประพฤติดุปฏิบัติตนที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งเป็นที่ยอมรับในสังคม โดยมีพื้นฐานมาจากหลักศีลธรรม ค่านิยมทางวัฒนธรรมประเพณี และกฎหมาย เป็นต้น จริยธรรมเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับมนุษย์มาตั้งแต่โบราณกาล เพื่อเป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า 1) ด้านการรักษาระเบียบวินัย ประเด็นที่ควรส่งเสริม คือ ควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เน้นการสร้างควมตระหนักรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีในการรักษาระเบียบวินัยแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ โดยที่ครูสามารถทำงานได้ โดยไม่สนใจปัญหาที่มากระทบ 2) ด้านการประพฤติดุปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ประเด็นที่ควรส่งเสริม คือ สร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ ควรเน้นย้ำให้ครูตระหนักว่าตนเองมีบทบาทสำคัญในการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนและสังคม 3) ด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ประเด็นที่ควรส่งเสริม คือ ควรมีการจัดอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคล เพื่อช่วยให้ครูสามารถวางแผนการใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ 4) ด้านความรักศรัทธาในวิชาชีพ ประเด็นที่ควรส่งเสริม คือ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้า สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ และพัฒนาตนเองในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและรองรับการเปลี่ยนแปลง 5) ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ ประเด็นที่ควรส่งเสริม คือ สร้างจิตสำนึกแห่งความรับผิดชอบ ควรส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มกำลังความสามารถ

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลหรือแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า เปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมโดยรวมและรายด้านจำแนกตามวิทยฐานะโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรักษาระเบียบวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยอาจขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังสำนักงานเขตพื้นที่อื่น ๆ หรือเพิ่มกลุ่มตัวอย่าง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา หรือนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและหลากหลายมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาแนวทางส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลหรือแนวทางใน

การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

2. ศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยอาจขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังสำนักงานเขตพื้นที่พื้นที่อื่นๆ หรือเพิ่มกลุ่มตัวอย่าง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา หรือนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและหลากหลายมากขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

การศึกษาคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียนชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการศึกษาคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูให้สามารถปฏิบัติตน เป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั่วไปให้สมกับได้ชื่อว่าครูเป็นแม่พิมพ์ของชาติ

References

Charoen, T. (2018). *Educational management of border schools in Sisaket Province* [In Thai]. Faculty of Education, Sisaket Rajabhat University.

Department of Local Administration. (2020). *Summary report on disciplinary actions of teachers and educational personnel*. Retrieved June 23, 2025, from http://www.dla.go.th/upload/document/type1/2563/1/25501_1_2.pdf

Duangkamon, T. (2020). *The relationship between ethical behavior of school administrators and work motivation of teachers and educational personnel under Trat Primary Educational Service Area Office* [In Thai]. Rambhai Barni Rajabhat University.

Nattamon, P. (2019). *Development of mechanisms and systems for screening teaching professionals in Thailand based on the Teachers' Council professional standards* [In Thai]. Thai Education Press.

Phaitoon, S. (2015). *Professional ethics in education* [In Thai]. Thai Education Press.

Phra Maha Boonyiam, A. (Ratchasa-ard). (2023). *Application of the four Brahmaviharas according to the professional code of ethics for teachers at Ban Dong Bang School, Nong Khuean, Nong Sa Pla Subdistrict, Nong Han District, Udon Thani Province* [In Thai]. Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Phra Sukhum, S. (2016). Characteristics of good teachers. *Journal of Education, Mahamakut Buddhist University*, 4(1), 31–47. [In Thai]

Sanoee, S. (2018). *Thai–Cambodian border schools: Educational development in border areas* [In Thai]. Thai Education Press.

Santi, B. (2015). *The importance of professional ethics: Guidelines for practice in the educational profession* [In Thai]. Academic Press.

Saowanee, S. (2017). *Professional ethics and happiness at work in educational institutions under the Secondary Educational Service Area Office 8* [In Thai]. Silpakorn University.

Somkiat, S. (2023). *Development of guidelines for enhancing professional ethics of pre-service teachers in the Faculty of Education* [Master's thesis, Phuket Rajabhat University] [In Thai].

Sukhum, C. (2019). *Teachers' morality and ethics: Guidelines and practices in the teaching profession* [In Thai]. Thai Education Press.

Thanawat, J. (2022). *Moral, ethical, and professional ethics behaviors of school administrators under Surin Primary Educational Service Area Office 3* [Master's thesis, Ratchaphruek Institute] [In Thai].

Zen, R. (2020). *Development of morality, ethics, and professional ethics of teachers at Ban Nasarn School, Ban Nasarn District, Surat Thani Province* [Master's thesis, Suratthani Rajabhat University] [In Thai].